

TUTKIMUSOSIO

MAAKUNTAVAALIT TÄRKEIN VAIKUTUSKANAVA – MAAKUNTAJOHTAJA SUORILLA VAALEILLA

Tuoreimmassa Ilmapuntari-tutkimuksessa kansalaiset arvioivat kiinnostusta vaikuttaa maakunnan päätöksiin ja toimiin. Kysymyksenasettelu johdantoineen kuului seuraavasti.

”Suomen julkinen hallinto järjestetään vastaisuudessa kolmella tasolla. Ne ovat valtio, maakunta ja kunta. Maakuntia on 18. Ne aloittavat toimintansa 1.1.2019. Niillä on itsehallinto ja siten mahdollisuus päättää maakunnan taloudesta ja toiminnasta. Maakuntien ylintä päätösvaltaa käyttää suoralla vaalilla valittu valtuusto.”

”Miten tärkeiksi kokisit seuraavat tavat vaikuttaa maakunnan päätöksiin ja tapoihin toimia?”

Tärkeimmäksi vaikuttamisen kanavaksi kysytyistä koetaan äänestämisen maakuntavaaleissa. Suomalaisista kolme neljästä (75 %) pitää äänestämistä vähintäänkin melko tärkeänä tapana vaikuttaa. Todella tärkeänä tätä pitää kuitenkin reilu kolmannes (36 %) väestöstä. Mahdollisuus osallistua asukasraateihin (palautteen antaminen maakuntaa koskevista asioista) ja keskustelutilaisuuksiin kiinnostaa enemmistöä suomalaisista (67 %).

Tuloksista käy ilmi, että suora kansanvaali ”maakuntajohtajaa” valittaessa olisi mieluisa vaikutuskanava joka toiselle suomalaiselle (52 %). Aloiteoikeus maakunnan kansanäänestyksen järjestämiseksi kiinnostaa niin ikään noin puolta vastaajista (49 %). Nämä tulokset ilmentävät osaltaan sitä, että kansanäänestyksissä ei koeta olevan enää samaa vetovoimaa kuin joitakin vuosia aiemmin.

”Maakuntajohtaja” on paras vaihtoehto maakunnan ylimmän virkahenkilön nimikkeeksi

Maakuntahallintouudistukseen liittyen vastaajille esitettiin kysymys: ”Kun maakuntahallinto toteutuu, niin mikä pitäisi olla maakunnan ylimmän johtavan virkahenkilön nimike?”

Eniten kannatusta neljästä tarjotusta vaihtoehdosta saa *maakuntajohtaja* (61 %). Muille vaihtoehdoille jää vain rippeitä kannatuksesta. Toiselle sijalle virkanimikerankingissa jää *maaherra* (16 %). *Kuvernööri* (5 %) ja *ylivohtaja* (1 %) tuntuvat suomalaisista vierailta. Väestöryhmittäiset erot suhtautumisessa ovat asiallisesti mitättömiä.

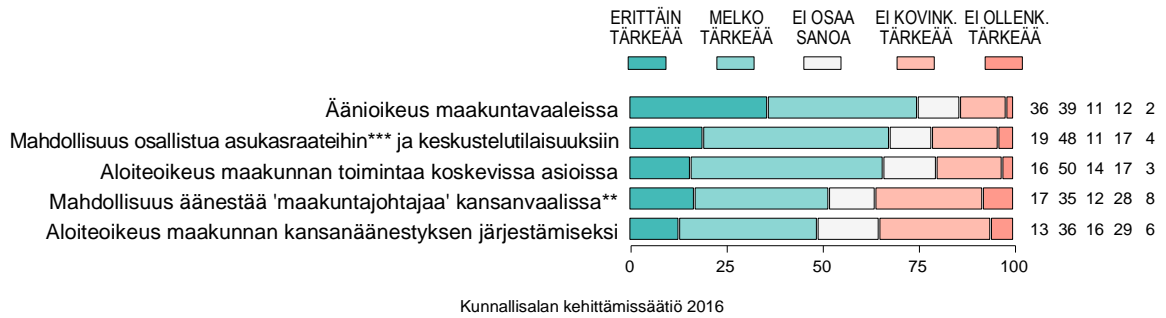
Tutkimuksen toteutus

Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti TNS Gallup Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 24.–29.9.2016. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.082. Vastaajat edustavat maamme 18 - 75 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

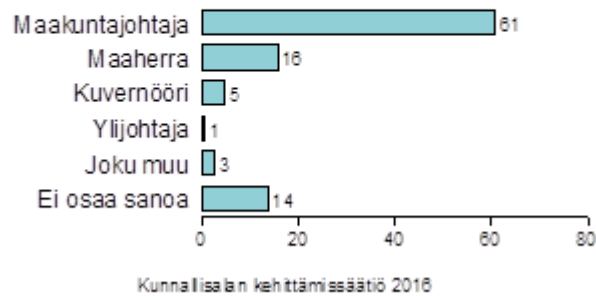
Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Kuvio 6. MITEN TÄRKEIKSI KOKISI SEURAAVAT TAVAT VAIKUTTAA MAAKUNNAN PÄÄTÖKSIIN JA TAPOIHIN TOIMIA (%)*.

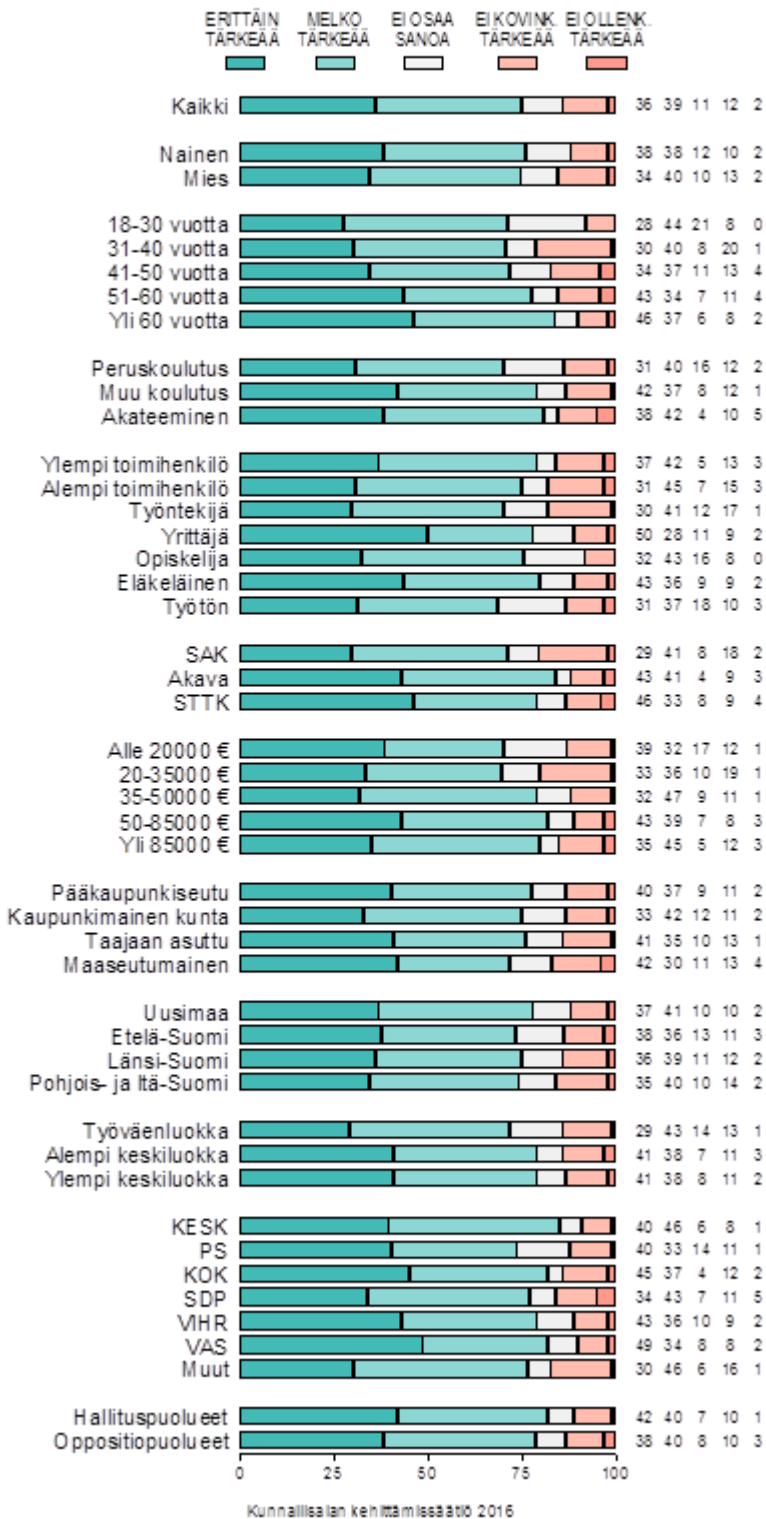
*Koko kysymysmuoto taustoituksineen, ks. raporttiteksti.
**Mahdollisuus äänestää "maakuntajohtajaa" virkaansa suorassa kansanvaalissa
***Asukasraati-käsitteeseen oli lisätty selvennys: "palautteen antaminen maakuntaa koskevissa asioissa"

Kuvio 7. KUN MAAKUNTAHALLINTO TOTEUTUU, NIIN MIKÄ PITÄISI OLLA MAAKUNNAN YLIMMÄN JOHTAVAN VIRKAHENKILÖN NIMIKE (%).

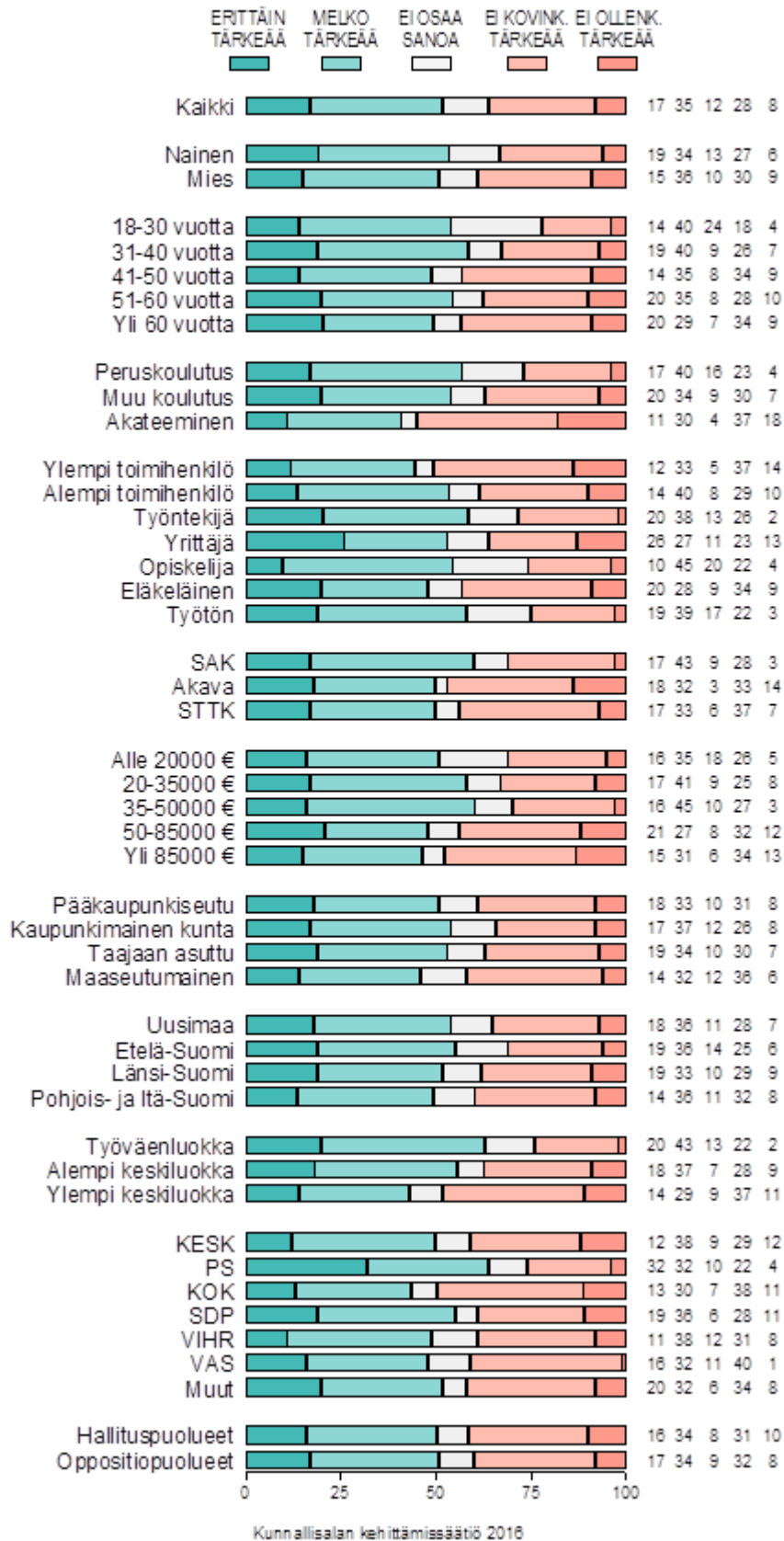

Kuvio 6-1. MITEN TÄRKEIKSI KOKISI TAVAT VAIKUTTAA MAAKUNNAN PÄÄTÖKSIIN: ÄÄNIOIKEUS MAAKUNTAVAALEISSA (%).

Kuvio 6-2. MITEN TÄRKEIKSI KOKISI TAVAT VAIKUTTA A MAAKUNNAN PÄÄTÖKSIIN: MAHDOLLISUUS ÄÄNESTÄÄ "MAAKUNTAJOHTAJAA" VIRKAANSA SUORASSA KANSANVAALISSA (%).

Kuvio 7.e. KUNNAMAANKUNTAHALLINTO TOTEUTUU, NIIN MIKÄ PITÄISI OLLA MAAKUNNAN YLIMMÄN JOHTAVAN VIRKAHENKILÖN NIEMIKE (%).

